

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

D[omi]nica sexta post pentheco[stes]. Sermonis quinquagesimi quinti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

git. sicut milites p̄ cōcordiam vniū frangunt hostes. p̄s. factus
est in pacē locus eius. ubi ḥfregit potētias arcū scutū gladiū
et bellū. Qualit̄ vero fieri debeat reconciliatio dicit Cris̄o. Si co/
gitatu offendisti cogita tu reconciliare. si v̄bis offendisti reconciliare
verbis. si opib⁹ offendisti opib⁹ reconciliare. om̄e p̄ctm quō cō/
mittit. eo modo de ipso agit penitētia: Ettunc veniens offers
mun⁹ tuū: Aug. si frater sit absens et multū distans. p̄gēndū
est ad reconciliatiōnē nō pedib⁹ corporis. sed affectib⁹ mētis. et hu/
militer in aspectu dei venia est postulanda. deinde reuocādo in/
tentioñē ad id quod ceptum erat. offerat mun⁹. ubi h̄m Cris̄o.
Attendenda est m̄ia dei ad homīnes. qui amplius diligit d̄cor/
diam fidelū q̄d munera. dū oblationē discordantiū nō vult su/
scipere. Nemo em̄ duorū m̄imicorū potest esse fidelis amīcus. iō
deus nō vult esse amīcus fidelū. q̄dū inter se fuerint m̄imicrū.

Onica sexta post pentheco. Sermonis quinquagesimi quinti. Prima pars

Vñ turba multa esset cum ihu ē. Mat. 8. hoc
ide m̄ legitur Mat. 15. m̄ia sine potētia imp̄se
cta est a dinuta quādō aliquis ei miseretur cui
subuenire nō potest. potētia verū sine m̄ibitor
dia iniqua est et sup̄flua. sed v̄trac̄ simul mi/
sericordia vñ cum potētia est sufficiens a p̄fecta. que duo fuisse
in ch̄risto declarat presens euangeliuz. quod in tres partes di/
viditur. In quarum prima expressit christus affectum studiose
pietatis et m̄ibitorie. In scđa passi sunt discipulū defectū du/
bie tatis et ignorancie. ibi. Et responderunt. In terza turba cō/
secuta est effectū copiose latitudinis diuine potētiae. ibi. Et p̄c/
pit turbe. X Circa p̄mū quatuor facit. premittitur em̄
turbe indiligētia: Cuz turba multa esset cū ihesu: Quare vero
rāta turba esset cū ihesu. Mathe. causā assignat. narrās q̄ post
sanatam chananē filiam. venit dominus secus mare galilee. a/
scendit in montē. quē turba scientes adesse. accesserunt ad eū
portantes secū mutos et ceteros claudos a debiles. et posuerunt
omnes malehabentes ad pedes xp̄i qui eos sanauit. ita vt mi/
rarentur turbe: nec haberent quod manducarent: ea em̄ vīctua/
lia que secum detulerant. iam erant consumpta et locus deser/
tus erat. ideo nō habebant unde vīctum acquirerent. Ex quo
colligēt q̄nto ei desiderio adh̄rebāt audiētes suāē doctrinā cō/
templantes gratiosam faciem et videntes eius opera mirabilia
in tantū extra se rapti. vt de alimonie defectu nō essent solliciti.
S̄z nō poterat illis vīct⁹ defice re. qui erat cū ihu. i. Pe. 5. om̄e

Sermo

sollicitudinē uīaz piciētes in eū qz iſi ē cura de vobis. Sed o ponit pius mētis affectus Cōuocatis discipulis ait illis quatuor ex causis. p̄us locut⁹ ē discipul⁹ Primo vt dicit Ihero. q̄tenus mḡis tribuat exemplū. nō sp̄nere cū minorib⁹ osiliari Scđo vt idē dicit q̄ten⁹ ex collocaçōe intelligat siḡ maḡtudinem Tercō vt ondat maḡtudo mie. que m̄trinsecus latere non potuit. h̄ v̄bis et tandem ope patuit. Quarto vt dīces se miseri disciploz ei tā aios ad mīaz ic̄laret ī. Q̄libetor sup̄ tba; ecce v̄bū mīre dulcedis et amoris p̄edens ex int̄mis xp̄i wordis me dullis. et p̄tingēs suo vigore itima n̄a. Nec em̄ est abus qui n̄is misiūs sic miserat q̄admodū aditor n̄i cui⁹ miserat̄es sup̄ oia oga eius. Et nota q̄ xp̄us dupl̄r miserat̄. et dimitatis clemēcia a huānitatis affectu. h̄ different⁹ q̄ b̄m huānāz natam ita mībetur q̄ etiā sp̄atiēt̄. Ila. 53. p nobis doluit. dimitatis vero cle mēcia ita miserat̄ q̄ non sp̄atiēt̄. vñ Mu. 3. li. d̄f̄s. Tu dñe deus meus qui aias amas longe alte. et purius q̄ nos. ic̄ruptibus misericordiis. quo nullo dolore sautiaris. q̄ ecce; vobis videntib⁹: iaz triduo sustinēt me. Q̄hat. dicit q̄ iaz triduo p̄seuerat̄ meū. p̄mū em̄ diez expleuerat xp̄us in curatōe languētiū. 2°. die p̄dicatōi vacauerat. 3°. vero die cū redire deberet nō habebant viaticū. q̄ dicunt xp̄m sustinere. qm̄ adiubo eius a doctrina int̄cti. circa xp̄a fuerant negligētes; nec habent qd̄ manduēt: duplex erat causa misericordie. et q̄ tandem patienter eū sustinebat loq̄nt̄. et q̄ vīctū nō habebant. C Tercō ponit imminens pīculum: Et si dimisero eos ieiunos in domum suaz defient in via? tanta est creatoris virtus. q̄ si creaturam deseret. omnia deficerent. vnde Aug. 1. libro soliloquioz. Tu dñe si deseris pariter hic. sed nō deseris. quia tu es sumū bonum cuius bonitatis immensitas facit vt nolis creaturam deserere. Et ideo in Q̄hat. scriptū est dimittere eos ieiunos nolo. ne deficiant in via. Igitur sicut scriptum est. Tren. 3. misericordie domini quia nō sumus assumpti. q̄ nō defecerunt mībationes eius. Quar to ponit aduentus turbe de remotis: Quidā em̄ ex eis de longe venerant: fama em̄ xp̄i vbiq̄ diffusa etiāz a remotis trahebat turbas. Luc. 4. diuulgebat fama de illo in omnez locum regionis. et de salomonē dicit̄. q̄ omnes desiderabant eū videre ppter famaz ei⁹. h̄ ecce plusq̄ salomo hic q̄ vicit famaz v̄tutib⁹ vt dñ. 2. pal. 9. D Vix plura osiderāda occurrūt. p̄mo quid siḡficeat p̄ turbaz istaz. turba nanq̄ ista statū hoīs siḡficat post p̄ctm. q̄ cū eēt adit⁹. vt absq̄ vlla p̄turbatōe. sumā trāql̄ litate mētis vitaz p̄ntē deducet̄ donec sine morte ad b̄ftitudiez eterñā p̄ducere. turbauit seip̄m a peccādo multe p̄turbatōib⁹

agitat in **terris** & **exterioris**. ita ut nulla vita p̄ns sit tranquilla. vi dicere possim illud. & Re. 14. turbanit p̄ mea terra. turbat quidē hō exterioris mūriis. pīculis. adulūtib⁹. mīmīcīs paup̄tate. laborib⁹. faine. siti. frigore. et mille generib⁹ tribulatōnis quo usq̄ moriat in terri vero turbat ignorācia inordinato amo re. odio maluolo timore. tristitia. vanis gaudij. dolorib⁹ inumerabilib⁹. fantasmatis irruentib⁹ in mentem. ita ut nulla sit tranquillitas. iuxta illud. incursum tot fantasmatis turbat cordis sabbati. H̄c dicit de ista turba q̄ nō hēbat qd̄ māducaret. Reuera em̄ hō p̄ esum ligni vētiti amisit cibū corpale. v̄tuosissi mā ligni vīte quo refectus mori nō poterat. et amisit om̄es corporales delicias padisi. Rursus p̄didit cibū mentis suauissimū. qui est contemplatio dei pfecta. & purus amor atq̄ angeloz societas. & iste cib⁹ erat homī natural⁹. vñ omnia istius vīte. qz sūt contra natāz eius. ipm satiare nō possunt. semp esuriēs. semper sitiens interioris et exterioris. Eze. 7. animā suā nō satiabūt. et ven tres eoꝝ nō implebunt. qz scandalū iniquitatis eoꝝ factum est. Tercio dicit q̄ ista turba inīgens erat cuꝫ ihu. qz vt dīc Au. 13. de trī. 12. nō deseruit deus hominē peccātē ex toto. qn se exhiberet illi creatorē et vivificatorē. & inter mala penalia multa bona p̄st̄it. vñ vt idem dicit 4. sup Gen. 14. creatoris potentia & omnipotētis atq̄ om̄ina tenētis v̄tus causa est. substīnēdi oī creature que v̄tus si aliquā cessaret. om̄nis natā desīceret fuit īgitur. etiā cuꝫ p̄ctōrīb⁹ creator. seruator. p̄tētor. p̄nīsor. instruētor dāndo legē & mandata. atq̄ tandem cum eis fuit p̄ carnis al sumptūz. Jo. 1. v̄bū caro factū est et habitauit in nob̄.

Quarto dicit q̄ xp̄s sup hanc turbā mis̄tus est. hec est illa misericordia que peccātib⁹ dat spem remie. laborantib⁹ solacōis refugierū. dueris ḡram. iustis p̄mīū. que mia si nō esset null⁹ deū diligenter. qn potius eū sicut crudelē fugerēt nullus bñ oportari stideret q̄ rurs⁹ si nō ēt mūd⁹ nō substīneret p̄ mīltitudine iniquitatū nr̄az. atq̄ de⁹ frustra padissū fecisset ea nanc⁹ absentie mīch celestis ianua apīt ip̄e est vltimū refugīū et anchora nr̄e salutis. quā deuote aspīciūt om̄ies hōies. Et accēde q̄ habūdā ter deus hanc misericordiā atulit hōi. ipsa em̄ est intra hōiem vivificatrix. ps. bñ mīam tuā vivificame. Itē suscepim⁹ deus misericordiā tuā in medio tēpli tui. Itē est etiā extra hōiem ad omnem posicōis dīam. supius qd̄ ē eleuatrix in celū. ps. fiat mīa tua sup nos ēt. Itē ē inferi⁹ sustētātē ne labam̄ i p̄cipiētū. ps. nisi q̄ dñs adiuvit me paulom⁹ habitass̄ i inferno aīa mea. Si diœbam mot⁹ est pes meus mīa tua domīne adiuvabat me

Sermo

Item est ante reconciliatrix ire dei. p̄s. mia eius pueriet me Item
ē potes remunatrix. p̄s. mia subleqtur me. oībo diebō vito mee
vt ihabit̄ in domo dñi. Ite ē a similris. adiutrix tāq̄ scutū iūo
labile. adex̄is oī pugnatrix oīm iūicoz. p̄s. i mia tua dispdes
oēs iūicos meos. circūq̄ p̄ter ut ab oī malo defendat. p̄s.
multa flagella peccatoris. sperantem autem in dño mia circum
dabit. ¶ Et nota q̄ licet deus sit imensus. p̄mptissimus
tñ est ad misēndū. Primo q̄dem rōne naturalis p̄rietatis. oīs
em̄ natura q̄nto nobilioz a purior tantum magis pia. p̄ter quod
dicit. Deus cui p̄sum est misereri semp et parere. Judith. 7. tu
qr̄ p̄ius es miserere nři. Scđo miseretur de⁹ volūtatis libertate
Exo. 33. misēbor cui volnero et clemens ero in quē mīhi pla
cuerit. Terco misēt potestatis imensitate. q̄nta em̄ est potestas
eīo. tanta est mia Sap. 11. misēris oīm q̄m oīa potes. 4º misēt
maiestatē dīgtatē h̄m em̄ maḡtudinē rei dīgtatē ē mia. ecl. 2.
h̄m maḡtudinē ip̄i⁹ sic etiā mia illi⁹ cū ip̄o est. 5º misēt v̄tū
causalitate qr̄ em̄ oīa in omnib⁹ pdixit iō omniū miseret Sap.
11. misēris oīm dñe. et nihil odisti eoīz q̄ fecisti. ¶ Nota
q̄ quinq̄ sunt que miserent valde. l. pater. filii. ita etiam deus
miseret nosre fragilitati p̄no affectu. p̄s. q̄m miseretur pac̄
filiorum misertus est domine timentibus se. ¶ Item miseretur
mater filio. h̄ dei mia p̄ualet mīne pietati. Isa. 49. Numquid
obliuisci potest mulier infante suū. vt nō misereat filio v̄teri sui
et si illa oblitera fuerit. ego tñ tui non oblinistar. ¶ Misereat frater
fratri. sic a xp̄s nostri misertus est. Gen. 43. Attollens Joseph
oculos vidit benamim fratrem suū stantem. deus m̄quit misere
atur tui fili mi. festinauitq̄. qr̄ omota fuerant viscera eius sup
fratre suo. et erumpabant lacrime. ¶ Misereat amicus amico. de⁹
vero amicus noster est. qui p̄ter minūam caritatem suū filiū tra
didit in mundū. ex qua caritate p̄cessit miseratio. ¶ Je. 31. caritate
p̄petua dilexi te. iō atraxi te miserans. Quinto misereat afflito q̄
eadem afflictiones exptus est. xp̄s at̄ venit in hūc mūdū a no
stris pbauit mībias. Isa. 53. vir doloris fuit. et sciene infirmi
tate. Heb. 5. Tū esses fili⁹ dei didic̄t ex his que passus est obe
dienciā. et ideo ex hoc iam nři misereat. Heb. 2. vñ debuit p̄ om
nia fratrib⁹ similiari. vt mībicos fieret. ¶ Quinto dicit
q̄ ista turba xp̄m sustinuit trib⁹ dieb⁹. tres dies h̄m Rabanuz
tria sūt tpa. s. aīn lege. sub lege. a post lege. duob⁹ p̄mis dieb⁹
expectat⁹ fuit xp̄s. q̄ ē p̄mis celestis et doctrina euāgelica h̄ in
die terco veit ad reficiendas aīas nřas. vel tres dies s̄t tres cog
tionez aīe. sensitua. intellectua. aīe. fidei. In p̄mis duabus mensa

non reficit contemplatio dei. qm̄ cognitio dei excedit omnē sensū et intellectū. In cognitōe vero si dei deus videt. & aliqualit̄ ani ma pascitur. sed hunc dñi nos succedit. qr̄ videmus p̄ speculum in enigma. donec ad diē glorie puenerim⁹. ubi absq; noctis tenebris videbit deus sicuti est. Satia hor̄ dixit. ps. c̄ ap̄ querit gl̄ia tua. Sexto q̄ si turba esset ieiuna deficeret in via. reuera nisi deus aliquē cibum sp̄uālis intelligēcie etiā p̄ctorib⁹ misstra ret. deficeret oīs aīa. qr̄ nō in solo pane viuit h̄. h̄ in v̄bo dei. deficeret etiā anima in cognitōe sensitua et rōnali. nisi adesset fides. in multos laberent errores. ppter cognitionē em̄ sensitū uam crediderint aliq̄ dñū esse figuratū corporis limiamētis. ppter cognitōez at̄ intellectuā errauit Errī⁹ distinguēs dñā cēnā et labellī⁹ dñndes plonash̄ tertī⁹ dies cognitōis fidei firmat mē tē adūlus om̄ez erroris defectū. heb. 11. fide mūr̄ iericho vorue runt. qr̄ fides om̄ez erroris munitionē deiecit. I Sept̄ dicit q̄ qdā ex turba de lōge venerūt. quidā de ppe venerunt. in dei vicz duerst qui dei noticā hēbant. ps. Notus in iudea de⁹. de longe vero venerunt gētiles qui adorabāt ydola. Tho. 13. Nas tiones de longinquo ad te venient & adorabunt dñm in te. vel aliter p̄c̄m qdām est originale. qdām actuale. qdāz vero infidelitatis. qui veniūt ad xp̄m solū habētes originale. nō mul tū veniūt de lōge. h̄ habentes actuale mortale de lōge veniūt. De longe quidē eodem p̄c̄m genere. qui peccauerūt cogitatu. de longiori vero. qui peccauerūt v̄bo. sed adhuc de longiori. qui peccauerunt ope. quidāz peccant ex infirmitate. qui mīnus distant. qdām ex ignorānciā qui distant ampli⁹. qdāz vero ex electione et p̄placēcia. et isti iaz sūt a longe. qdām at̄ ex disuetu dñe. et isti sunt longius. qdām vero inuerētūde & sine timore. et tales adhuc sūt longius. quidāz at̄ etiā mala que faciunt co nantur rōne et fādīs defendere. et isti plus distant a deo. Sed terciā peccatū infidelitatis a deo distat longissime. vnūciq; at̄ aliq̄ uis veniat ad xp̄m abo spirituali indiget ne deficiat in via presentis seculi. ps. parallī cibuz illorum. quoniam in te est pre paratio eius ē.

Secunda pars.

Ecundo cum dicitur. Et responderunt ei. ostēditur discipulorum defectus dubietatis et ignorānciā. et q̄tuor facit. p̄mittit em̄ discipuloꝝ dubiū. Et respō derūt ei discipuli sui. tāgētes m̄ltipliē difficultatē pa siendi turbas p̄mo ex defectu rei vñ supple erit nobis p̄cū emē di panes. aut si adesset p̄tū vñ erit pams copia. Scđo ex mul titudine turbe: istos: tāte multitudinis. sicq; famelicos. Verō

Sermo

ex impotētia misstrantis: poterit quis & quis erit tanto potentie
Quarto ex disconuenientia loci: hic: in solitudine ubi virtualia
nec dono nec p̄tio repūnit. Quinto qz xp̄us nō solū cibare. sed
etiam saturare volebat turbas. ut fortificati redirent ad ppria. al-
ti ram difficultate addūt. saturare qz certe ut saturaretur multa
esca opus erat. Sexto qz etiam fructibus arborum difficile fuissest ali-
cui tantam saturare multinidimē. adiungunt: panib⁹: q. dicāt. et
si difficile esset pomis arborum saturare turbam. panib⁹ vero sati-
are impossibile est. R Nota qz cū panis aīe sit cognitio
veri. et amoris boni in rei veritate nō muenit in solitudine p̄fis
seculi. vñ quis esurientē aīam saturare possit. panis em̄ veritate
mundane sc̄iecie multis est admixtus errorib⁹. qz dimmutes sunt
veritatis a filiis homin⁹. rurs⁹ panis amores creature multas ha-
bet a caritatem. dicitur Xu. 4. dñs. miserere oīs anim⁹ iunct⁹
amicitia reḡ mortaliū. & dilamat cū eas amittat. & tūc sētit mi-
seria qz miser est etiam ateq̄ amittat. nō est ergo panis cognitio
nec amores creature. qui aīam n̄am satiare possit. Sed oī p̄nē
xp̄i interrogatio: Et interrogabat eos quot panes hētis: Re-
migi. nō interrogat dñs qz nesciat. sed ob hoc ut dum r̄nderet
septem. quo paupiores dicerent panes. eo magis miraculū dis-
famaret et notiū fieret. Terco eoz ponit r̄nsio: Qui dixerunt
rabat nō multaz mense curā satiētes. in h̄remo em̄ triduo pma-
nentes. solum septem panes habebant. L Nota qz mu-
ndana phia septem habet panes liberalium artium. quibus co-
natur cibare secularium hominū mentes. Doctores ecclesie septē
habent panes dūine scripture. quibus anima reficitur. quoꝝ
primus est liber mosayre legis. Secundus liber prophetarū. Ter-
tius agyographa & dicta sanctorum. vt Job. David. Salomo
etc. Quartus est liber hystoriaꝝ. Quintus est liber euangelii. Sex-
tus doctrina apostolica. Septimus ecclesie gesta actibus et apō-
calypsi contenta. panes mundane phia fermentati sūt falsitate
et pompa. ideo abiiciendi. panes vero sacre scripturā azimi sūt
vitate & puritate i qbo aīa debet refici. 1. cor. 5. epulenē i fermē
to veteri etc. qzto ponit dñi p̄ceptū. & p̄cepit turbe discubere sup
terrā. Nota h̄m mḡm in hystorij: quia in aīa refectio quādo
pauit domin⁹ quinq̄ millia hominū ex quinq̄ panib⁹. & duob⁹
piscibus. erat tempus pasche. unde quia adhuc herba erat sup
terram dī: itur qz turba discubuit super senū. Ista vero refectio
facta fuit post p̄theostes quando ppter solis seruoz̄ terre illi⁹
iaz nō erat herba. vñ nō sup herbā h̄ sup trā discubuerūt turbe.

Terciapars.

Erat cum dicit Et accipies tangit copiosa turbe so-
 cetas per dominam potentiam. ubi quicq; facit. permittit enim
 vicius apposito: Et accipiens: manib; sacris septem.
 panes: manib; discipulorum oblatos: gratias agens:
 deo preci: a quo sibi est dominatus potencia. unde sibi omnis creatura fa-
 mulat: fregit: in qua fractione dominus dedit illi materie multipli-
 catore virtutem: et dabant discipulis suis ut apponenter: quod sacre
 scripture intelligentiam nobis christus misstrat per ecclesie doctores: Et
 apposuerunt turbe: ubi consideranda est caritas discipulorum. quod
 negligencia propter cibum quem habebat alius misstrabat. ¶
 Et nota quod panes quicq; alterius refecionis facte circa pasca. di-
 cuntur fuisse comedacei quod de ipsis non dicitur quod refecio legis antique
 quicq; panib; figurata bestialis fuit et grossa. comedere enim pabulum
 est iumentorum Refecio vero scripture patrum type. figurata per refec-
 tionem septem panum. suavis est. sapor ex continens septiformis gracie
 spissandi. Ecol. 24. Spissus meus super mel dulcis. Sap. 6. patum
 de celo panem sustinisti illis sine labore. omne delectametum in se ha-
 bente. et omnis saporis suavitatem. Secundo ponitur discipulorum apposi-
 tio: Et habebant pesciculos paucos: ubi discipulorum colligitur
 trahantur. quod non carnibus uebanter. sed pescibo. nec magnis. sed paucis
 et ipsis paucis: Et ipsos benedixit: In qua benedictione eos mul-
 tiplicauit. postea benedixit eis et multiplicati sunt nimis: et iussit
 apponere: panis est cibo quo sustentatur vita. postea panis cor hominis co-
 firmat. pescis vero dedit in adimetur cibi. Et nota hunc Iheros. quod
 in pesciculis ipsis sanctos intelligimus. quos fidem vitam et passiones
 scripture continet noui testamenti. qui turbulenter huius se-
 culi eripi fluctibus. refecionem nobis terrena prebuerunt suo exem-
 plo. Tertio ponitur saturatio turbe: Et manducauerunt et saturati
 sunt: postea satiavit animam manem. et animam esurientem satiavit bonis.
 anima enim nostra magis est et vacua in appetitu rerum trahit. quo
 usque deus eam repleuerit spirituali cibo. Exemplum de filio predigato
 unde. postea replet in bonis desiderium tuum. Quartu ponitur recolle-
 dio mense: Et sustulerunt quod superauerat de fragmentis septem
 portas: turbe. secundum Thop. saturate reliquias secum non
 deferunt. quod unusquisque contentus esse debet necessarium. et su-
 perflua non querere. Quinto ponitur numerus manducantium.
 Erant enim qui manducaverant quasi quatuor milia: viri scili-
 cit exceptis parualis et mulieribus. ut dicatur in Mar. nemini
 vult sua gratia enutriari. Sexto tangitur licenciam redeundi.

Sermo

Et dimisit eos magna nāq̄ suavitate vbi. et admiratione velh
menti v̄tutis xp̄i detineban̄. ita vt nisi ipso iubente non recede
rent. Jo. 6. demine ad quem ibimus verba vite eterne habes.
Rogemus ergo deum ē.

Vnica septima post penth. Sermonis quinquagesimi sexti prima pars

Tendite a falsis p̄phetis ē. Math. 7. hoc idem
legit Luc. 6. Magis fallimur in noticia hom̄i q̄
in noticia cuiuscumq; alterius rei. frequent̄ quos
meliores credebam⁹. peiores repimus. vñ bene/
dicebat antiquo puerbio Nō est cognoscere ami/
cum priusq; mina salis dsumat. xp̄us vero qui scruta⁹ renes et
corda hom̄i. in p̄nti euangelio docet om̄ne simulatam iusticiam
atq; doctrinā agnoscere tria p̄ponens nobis Primo em tangit
falsitatis noticiā. Scđo fallorum penā. ibi. om̄nis arbor. Ter/
cio veritatis gloriaz. ibi. nō om̄is q̄ dicit. Crea p̄mū quatuor
facit. p̄mittit em vtile documentū. nā fm Cri. firma tutela salu/
tis est sc̄iū quē fugias. vñ dicit. Attendite. Cri. nō mqt dixit
aspicte et attendite. A vbi em̄ tertia est res aspicit. vbi
vero inēcta attendit. et caute et diligent̄ considerat. quia igit̄ falsi
p̄phete occulti sub sp̄e sanctitatis veniunt. io dicit Attendite a fal/
sis p̄phete; p̄phete hoc loco intelligint̄ doctores eccliaz. qui sa/
crām scripturām interpretant̄. neq; em̄ vt dicit Criso. potest quis
p̄pheticos interpretari sensus nisi p̄ sp̄ūm p̄phēcie. Et nota q̄ isti
doctores sūt falsi p̄phē triplicē veritatē obmittēdo. s. veritatē doctrī/
ne iusticie et vite. Veritas doctrinē q̄dupliciter relinquit. Primo
p̄ falsā et puerlā scripture intelligētia. et tales p̄phete sūt om̄nes
heretici. qui aliquā etiā signis et mirabilib⁹ conant̄ falso doctrinā
affirmare Deu. 13. Si surrexerit in medio tui p̄pheta. et p̄dixerit
signū atq; portentū qd̄ euenerit dixeritq; tibi eam⁹ et seqm̄ur
deos alienos. nō audies vba p̄phete illius. h̄ talis p̄phā interſi/
cet. Nā etiā magi pharaonis fecerunt mirabilia. Scđo verita/
tem doctrinē relinquit simplices p̄dicatores p̄ iep̄taꝝ scripture
expositōm ea em̄ docet que nō intelligunt Isa. 28. Sacerdotes
et p̄phē nescierūt. Eze. 13. ve p̄phis insipietib⁹ qui secunt̄ sp̄uz/
suū. et nihil vident. Zach. 13. affundent p̄phē vnuſq; ex vīſio/
ne sua. Tercō veritatē doctrinē relinquit̄ fabulatores. q̄ cū deba/
rent v̄bū dei annūtiare. vana annūtiā. vt aures demulcēat an/
dientū. Jere. 13. In p̄phis samarie vidi fatuitatē. tales viderū